

Ciutat sostenible

Objectius

- Veure que el paisatge urbà evoluciona i canvia per l'actuació dels agents socials.
- Entendre les conseqüències mediambientals de les urbanitzacions i les ciutats dormitori.
- Elaborar propostes de canvi segons la ciutat que ens agradaria en el futur.

Descripció de l'activitat

L'activitat correspon a la làmina 8 *El Vallès* del programa *Ciutat, territori i paisatge*. Proposa l'estudi de l'evolució d'un paisatge molt urbanitzat a partir de respondre la pregunta *Blocs de pisos o cases adossades, quina construcció és més sostenible?*.

L'activitat comença amb l'observació individual d'una panoràmica del Vallès i l'expressió de les primeres impressions triant entre diversos adjectius suggerits, per després comparar-les amb els companys. A continuació s'han de localitzar els elements físics i antròpics i situar-los en un ortofotomapa i en un mapa topogràfic. També s'ensenya a fer un text descriptiu del paisatge i un croquis de la panoràmica.

Després, en les activitats específiques per a 1r d'ESO, concreta les preguntes següents sobre el paisatge : *com evoluciona? per què canvia? amb quines conseqüències ho fa?* L'alumnat manejarà informació sobre la preservació del medi natural i els espais agrícoles, el corredor de pas que és aquesta comarca urbana i els models d'urbanització. A continuació valorarà opinions de personatges i agents socials diversos i el conflicte entre els seus interessos, per acabar amb un text argumentatiu. Finalment, elaborarà i presentarà una proposta de millora, traient una conclusió-resposta a la pregunta inicial. Acabarà amb una relació dels aprenentatges que ha fet.

Recursos emprats

Tots els materials són al web *Ciutat, territori i paisatge*. Si és la primera vegada que s'entra, cal inscriure's i és convenient llegir la *Guia de funcionament del web* per poder utilitzar eficientment tots els recursos disponibles. Si el professorat registra els grups d'alumnes pot fer el seguiment del seu treball, però també es pot accedir a les activitats com a *Visitants*.

El programa té una guia didàctica general, les làmines dels 12 paisatges escollits i les activitats didàctiques per a cadascuna d'ells, comunes o dirigides específicament a 1r o 3r d'ESO. Hi ha documents complementaris de cada paisatge i la guia de solucions de cada bloc d'activitats. El Departament d'Educació ha distribuït a tots els centres educatius el mateix material en una carpeta. Al web també trobareu orientacions per al treball en format paper.

Temporització

Les activitats són fragmentades i tenen sentit aïlladament; es pot ampliar o reduir el temps que s'hi destina, segons la planificació del professorat. Però caldria dedicar-hi un mínim de tres hores, per poder captar la complexitat de l'estudi que es proposa.

Alumnat a qui s'adreça especialment

Per a 1r o 3r d'ESO, amb activitats comunes o específiques per a cada nivell. No suposen cap ampliació del currículum, sinó que s'inscriuen en els continguts propis de la matèria de Ciències Socials, Geografia i Història d'aquests nivells.

Aspectes didàctics i metodològics

L'anàlisi del paisatge es fa sota el fil conductor d'una pregunta d'estudi a la qual cal donar una resposta final. Amb la pregunta s'intenta sintetitzar una problemàtica que afecta el paisatge en qüestió, amb la finalitat de concentrar l'atenció de l'alumnat. Es parteix del coneixement i les impressions prèvies, segueix els passos del raonament científic i acaba proposant una perspectiva de futur que s'ha de presentar en públic, com a resposta a la pregunta inicial. Combina treball individual amb treball en petit grup o conjunt, de tot el grup classe.

Inclou l'avaluació en les fases inicial, formativa i sumativa, i la planteja com una eina de seguiment per desenvolupar la competència de l'aprendre a aprendre. El web va fent explícit als estudiants els objectius de l'activitat i els ajuda a realitzar correctament la tasca; la fragmentació els permet saber, en tot moment, què han fet, si ho han fet bé i què els falta fer. El programa aporta unes graelles amb criteris de correcció que poden servir al professorat per avaluar els alumnes o als estudiants per autoavaluar-se o per avaluar-se entre companys i companyes.

Continguts, competències i processos que es treballen de forma destacada

Continguts: El paisatge urbanitzat, creixement urbanístic i model d'urbanització, corredor de pas, preservació del medi natural i l'espai agrícola... Conceptes clau: funció, evolució, conflicte/consens, sostenibilitat i identitat/banalització.

Competències: competència d'aprendre a aprendre, competència d'autonomia i iniciativa personal, competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, competència social i ciutadana

Processos: observació; simulació: teatralització, rols; debat i exposició oral, anàlisi de fonts

Documents adjunts

Tots els materials es troben al web: www.catpaisatge.net/educacio